
Introduktion

Tidskriften Arbetsmarknad & Arbetsliv är så inne på sitt fjärde år. 1998 års första nummer erbjuder fyra artiklar och en debattartikel.

Arbetstidsförkortning har av många framförts som en metod att sänka den höga arbetslösheten. Under hösten 1996 presenterade arbetstidskommittén sitt slutbetänkande. Huvudpunkter var att en sänkning av arbetstiden är önskvärd eftersom det kunde antas medföra betydande välfärdsvinster, däribland positiva effekter på sysselsättningen, och att en utveckling mot flexibla arbetstider bör underlättas. Genomförandet borde dock ske avtalsvägen, i förhandlingar mellan arbetsgivar- och arbetstagarsidan, inte genom lagstiftning. I den första artikeln diskuterar **David Johnsson** och **Jonas Malmberg** om och på vilket sätt dagens kollektivavtal bidrar till en förkortning av arbetstiden respektive ger möjlighet till flexibla arbetstidslösningar.

”Att vara kvinna och invandrare i Sverige är att vistas i ett vetenskapligt ingenmansland”, inleder **Paulina de los Reyes** sin artikel ”I skärningspunkten mellan genus och etnicitet”. I artikeln diskuterar hon invandrarkvinnornas ställning på den svenska arbetsmarknaden och fokuserar på de omständigheter som har bidragit till denna särställning. Perspektivet är historiskt och startar med arbetskraftsinvandringen under 1950 och 60-talens arbetskraftsbrist. Hon pekar på att kvinnor utgjorde en betydande del av denna arbetskraftsinvandring, något som hon menar ofta har förbisetts då invandringen främst kopplats till industriarbetet. Hon menar också att en alltför generaliserande bild av invandrade kvinnor ger en skev bild av verkligheten och ”ska-

par negativa bilder av invandrade kvinnors vilja och förmåga att arbeta”. Artikeln är från i sin argumentering och berör ett ämne som sällan diskuterats i samhällsdebatten.

Numrets tredje artikel är skriven av **Kerstin Isaksson**, **Pär Pettersson** och **Johnny Hellgren**. De har genomfört en fallstudie av KF:s Utvecklingscentrum. En genomgripande omstrukturerings av KF och Konsum Stockholm medförde en reduktion av antalet anställda med 690 personer under första halvan av 1990-talet. KF:s Utvecklingscentrum var ett projekt för att hjälpa uppsagda tjänstemän till ett nytt jobb, och de tre forskarna har följt deras utveckling. Hur många fick nya arbeten? Dessutom gjordes en utvärdering av deltagarnas hälsotillstånd. Genom en enkätundersökning som vände sig dels till deltagare i Utvecklingscentrum, dels till personer som fick avtalspension och dels till personer som fick fortsatt anställning i den nya organisationen, har de utvärderat hur den förstnämnda gruppen upplevde sitt hälsotillstånd jämfört med de två andra. Därtill har de utvärderat deltagarnas uppfattningar om olika inslag i Utvecklingscentrums arbete, som kurser och utbildningar, stöd från handledare och andra deltagare.

Den fjärde artikel är skriven av **Johan Olofsson** och uppmärksammar de korporativa dragen i svensk utbildningspolitik. Med utgångspunkt från Arbetsmarknadens Yrkesråd granskas yrkesutbildningens roll i samarbetet mellan arbetsmarknadens parter. Olofsson menar att avsikten med Arbetsmarknadens Yrkesråd var att underlätta parternas tillväxtpolitik, och att parterna tvingades ägna utbildningsfrågor stort in-

tesse för att undvika att den solidariska lönepolitiken skulle medföra arbetslöshet och social utslagning. Strukturrationaliseringen i näringslivet skulle pareras med en kontinuerlig utbildningsverksamhet, dvs en fortlöpande uppdatering av arbetskraftens kvalifikationer. Yrkesrådet avvecklades runt 1970 men många av de argument som refereras i samband med rådets framväxt känns aktuella än idag.

Slutligen presenteras en debattartikel skriven av **Göran Brulin** och **Marianne Ekman Philips**. De argumenterar för att den handlingsorienterade arbetslivsforskningen måste få en starkare position i förhållande till de traditionella vetenskapsideal de menar dominerar idag. Redaktionen välkomnar repliker.

Fredrik Jansson
Ulla Arnell Gustafsson